

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๒๐๗๒๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเรียกเรียกเก็บค่าบริการและการเบิกค่าใช้จ่ายของหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น,หน่วยงาน
ฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ขร ๐๐๒๓.๔/๑๙๕๓๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒,

ตามที่จังหวัดเชียงรายได้ขอหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับกรณีที่ต้องการ
บริหารส่วนจังหวัดเชียงรายจะตราข้อบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด เรื่อง การเรียกค่าบริการและการเบิก
ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น,หน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ
โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งจังหวัด
เชียงรายพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔๘ กำหนดว่า
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ
ส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผน
และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ กำหนดให้องค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
ของตนเอง กล่าวคือ ตาม (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ (๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมมีอำนาจที่จะ
ตราข้อบัญญัติเพื่อเรียกเก็บค่าบริการได้ จึงขอหารือว่าความเห็นจังหวัดเชียงรายถูกหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๕ กำหนดว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายใน
เขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวคือ ตาม (๘) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการ
ส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
ร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และตาม
กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐
ได้กำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้ เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด
ร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ กล่าวคือ ตาม (๙) ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย อีกทั้งพระราชบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ ยังได้กำหนดว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ

หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ และมาตรา ๕๑ กำหนดไว้ว่า ข้อบัญญัติจะตราขึ้นได้ในกรณี ดังต่อไปนี้ (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง กล่าวคือ ตาม (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ (๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นแล้ว

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จึงมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นหรือการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าว ต้องปฏิบัติตามลักษณะตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า นิติบุคคลใดประสงค์จะให้บริการในการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และวรรคสอง กำหนดว่า คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต การขออนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต การกำหนดค่าบริการ และวิธีการให้บริการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎกระทรวงการเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นและการเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๖ ออกตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องการขออนุญาตและการอนุญาตไว้ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ว่า ในกรณีที่หน่วยงานที่เป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น มายื่นขออนุญาตเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นหรือหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ ให้นำความตามข้อ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และวรรคสองกำหนดว่า ให้นำกฎกระทรวงนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่งที่ได้รับใบอนุญาตด้วย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงมีหน้าที่ในการให้ความรู้ ฝึกอบรมแก่ประชาชนในท้องถิ่น อันเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดับเพลิง และฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้รับใบอนุญาตเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๑ จึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎกระทรวงการเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น และการเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อม

อพยพหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนด และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๑ วรรคสอง ยังได้กำหนดไว้ว่า การกำหนดค่าบริการและวิธีการให้บริการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎกระทรวงการเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น และการเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้บริการ รวมทั้งค่าบริการไว้ตามข้อ ๓๐ ว่า ค่าบริการในการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น ให้จัดเก็บได้ในอัตราไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ต่อคน ข้อ ๓๑ ค่าบริการในการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ ให้จัดเก็บได้ในอัตรา ดังต่อไปนี้ (๑) ในการฝึกซ้อมตั้งแต่ ๑๐ ถึง ๙๙ คน ไม่เกินครั้งละ ๑๕,๐๐๐ บาท (๒) ในการฝึกซ้อมตั้งแต่ ๑๐๐ ถึง ๔๙๙ คน ไม่เกินครั้งละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๓) ในการฝึกซ้อมตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป ไม่เกินครั้งละ ๒๕,๐๐๐ บาท ดังนั้น เมื่อมีกฎหมายกำหนดในเรื่งดังกล่าวไว้แล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายจึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการและเก็บค่าบริการตามที่กฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดไว้ ไม่มีบทบัญญัติหรือเหตุที่จะต้องไปตราเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายอีก

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา,

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิธรร ยิ้มละมัย)

รองอธิบดี-ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ผู้ประสานงาน พัทธพรพรรณ โพธิ์บัณฑิต

๐๙๑ - ๗๑๖ - ๓๑๔๐